

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115226133
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3115226133.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej, v právnej veci navrhovateľky F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, K. (ďalej aj „matka“), zastúpenej P. A. P., advokátkou so sídlom E. XXX, K., proti otcovi maloletého dieťaťa F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, I., zastúpenému P. F. F., advokátkou so sídlom O. V. X/XX, I., o určenie otcovstva, úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 21C/433/2015-201 zo dňa 02. júla 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV., V. a VI. **p o t v r d z u j e .**
Žiaden z účastníkov konania **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. zastavil konanie v časti o určenie otcovstva, vo výroku II. zveril maloletého T. A. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo výroku III. uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého T. sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2015, ktoré je otec povinný prispievať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, vo výroku IV. povolil otcovi splácať dlh na zameškanom výživnom za obdobie od 01.12.2015 do 30.6.2019 vo výške 4.300,- eur v mesačných splátkach po 100,- eur, spolu s bežným výživným k rukám matky, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo výroku V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a vo výroku VI. uložil otcovi dieťaťa povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 67,06,- eur.

1.2 Uvedený rozsudok zdôvodnil súd prvej inštancie tým, že navrhovateľka na pojednávaní dňa 04.06.2019 uviedla, že je rozvedená matka troch detí. Dcéra A. je už plnoletá a pracuje. Mladšia dcéra A. je študentkou zdravotníckej školy, končí 1. ročník, otec jej prispieva na výživné sumou 130,- eur a výdavky má v súhrne 150,- eur. Maloletý T. navštevuje škôlku, kde hradí navrhovateľka stravu 25,- eur, školné 14,- eur, ďalej výdavky maloletého T. predstavujú stravu 70,- eur, oblečenie a hračky 30,- eur, nemá zdravotné komplikácie. Navrhovateľka býva v byte v osobnom vlastníctve, na ktorý spláca úver 202,- eur mesačne, okrem toho hradí elektrinu 40,- eur, plyn 12,- eur, služby na bývanie 213,- eur, SIPO 4,64,- eur. Maloletý T. od septembra 2016 navštevoval jasle. V tom období navrhovateľka nastúpila do práce, kde jej príjem predstavoval priemerne 650,- eur mesačne. Navrhovateľka maloletého T. nekojila, kupovala umelé mlieko. Mesačné výdavky na maloletého T. vyčíslila na 211,- eur (55,- eur dojčenské mlieko, 26,- eur dojčenské výživy a čaje, 50,- eur plienky a kozmetika, 80,- eur oblečenie). Poberala príspevok na starostlivosť o dieťa v sume 254,- eur, ale od júla 2018 poberá len prídavky na deti vo výške 48,68,- eur. Otec maloletému od jeho narodenia neprispel ničím, hoci v minulosti podnikal

a prezentoval sa nákladným životným štýlom. Otec maloletého uviedol, že nevlastní žiadny hnuiteľný ani nehnuteľný majetok. V roku 2015 uzatvoril s Okresným súdom Bratislava I dohodu o vine a treste za daňový trestný čin krátenia dane a poisťného, v dôsledku čoho prišiel o dve obchodné spoločnosti. Súčasťou trestu bol aj trest prepadnutia majetku. Od roku 2015 nebol evidovaný na Úrade práce ani v Sociálnej poisťovni. Prvýkrát sa zamestnal ako skladník v novembri 2018 z dôvodu, že dovtedy riešil právnikov, súdy, vypočúvania atď., a teda nemal čas sa zamestnať. V súčasnosti je zamestnaný na skrátenej úväzok. Na otázky ohľadne svojho zdravotného stavu otec maloletého odmietol opakovane odpovedať. Z bývalého manželstva má dve deti. Jedno žije s matkou v Českej republike a druhé, syn Z., je zverený jemu, je študentom strednej školy 2. ročníka a vzhľadom k tomu, že sa jedná o vzájomnú vyživovaciu povinnosť, výživné sa vzájomne započítava a k reálnej výplate výživného nedochádza. Syn Z. má príjem 140,- eur zo študijného fondu a býva s ním.

1.3 Súd prvej inštancie konštatoval, že podľa potvrdenia o príjme a mzdových listov otec maloletého je zamestnaný od decembra 2018 ako skladník, pričom dosiahol za mesiac december 2018 čistú mzdu 112,59,- eur a za obdobie od januára do marca 2019 čistú mzdu mesačne 112,58,- eur. Z výpisu z portálu profesia.sk súd zistil, že na rovnakej pozícii (skladník) je možné v lokalite L. A. dosiahnuť mzdu vo výške 728 - 900,- eur brutto. Ako vyplýva z fotiek vytlačených zo sociálnych sietí, otec maloletého je v spoločnosti „U. R. I.“ vedený ako zodpovedný vedúci, pričom na ďalšej fotke je označený ako „šéf udiarne“.

1.4 Právne súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie ustanoveniami § 105, § 108 ods. 2, § 109, § 110, Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že v priebehu konania došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, preto konanie v tejto časti zastavil. O zverení maloletého T. do osobnej starostlivosti matky rozhodol súd prvej inštancie zhodne s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý po vykonanom šetrení konštatoval, že vo vzťahu k výchove maloletého T. neboli u navrhovateľky zistené žiadne nedostatky. Ohľadom výšky výživného sa súd prvej inštancie tiež stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka, ktorý za primeranú považoval sumu 100,- eur. Uvedená suma je primeraná vzhľadom k veku maloletého T., jeho strave, hygiene, hračkám, oblečeniu, k nákladom škôlky, ako aj k nákladom na domácnosť, ktoré vynakladá navrhovateľka ako rodič, v ktorého osobnej starostlivosti je maloletý T.. Súd sa nestotožnil s tým, že uvedená výška by mala byť priznaná až od nástupu maloletého T. do jasli. Práve narodením dieťaťa sú výdavky na jeho starostlivosť vysoké, čo je spôsobené výdavkami na plienky ako aj na umelé mlieko. Len tieto dve položky vyčíslila navrhovateľka v čase podania návrhu vo výške 105,- eur (bez výdavkov na hygienu, hračky, oblečenie atď.). Príjem navrhovateľky v tom čase pozostával len z materskej (následne rodičovskej) dávky a prídavkov na deti. Súd mal za preukázané, že v schopnostiach a možnostiach otca maloletého je dosahovať oveľa vyšší zárobok než deklaroval, a to aj vzhľadom na jeho predchádzajúce príjmy a spôsob života (v roku 2014 chodieval na predĺžené víkendy do zahraničia, na dovolenku na A., kupoval nákladné darčeky navrhovateľke a jej dcéram). Skutočnosť, že spáchal úmyselné trestné činy, nemôže mať negatívny vplyv na stanovenie rozsahu vyživovacej povinnosti voči maloletému T.. V konaní nebolo preukázané žiadne jeho zdravotné obmedzenie, preto je v možnostiach a schopnostiach otca maloletého vykonávať prácu na plný úväzok, pričom v pracovnej pozícii skladník je možné dosahovať oveľa vyšší zárobok než 112,58,- eur mesačne. Zameškané výživné stanovil súd od podania návrhu (nie odo dňa narodenia maloletého), nakoľko nemal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Zameškané výživné potom predstavovalo sumu 4.300,- eur (1 mesiac v roku 2015, 12 mesiacov v roku 2016, 12 mesiacov v roku 2017, 12 mesiacov v roku 2018 a 6 mesiacov v roku 2019, spolu 43 mesiacov krát 100 eur).

1.5 Rozhodnutie o trovách vrátane trov štátu zdôvodnil súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenia § 52 a § 2 ods. 1 CMP tým, že žiadna zo strán si neuplatnila náhradu trov konania. Na určenie otcovstva bolo nariadené znalecké dokazovanie. Uznesením č. k. 21C/433/2015-121 zo dňa 06.06.2018, právoplatným 29.06.2018, bola znalkyni priznaná odmena vo výške 67,06,- eur, ktorá bola dňa 13.09.2018 vyplatená znalkyni. Za použitia čl. 4 základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd prvej inštancie uviedol, že princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva CSP, najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Preto pri nezistení predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov a vzhľadom na výsledok konania v časti o určení otcovstva zaviazal na náhradu trov štátu otca maloletého dieťaťa ako neúspešného účastníka.

2. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie otec maloletého, a to čo do výrokov III. a IV. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby napadnuté výroky zmenil tak, že mu určí výživné vo výške 70,- eur s povolením splácať zameškané výživné v splátkach po 50,- eur mesačne. Súčasne žiadal o priznanie náhrady trov odvolacieho konania. Uviedol, že na pojednávaní podal námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Okresného súdu Trenčín, o ktorej nebolo rozhodnuté a sudkyňa ju odmietla s odôvodnením, že o námietke zaujatosti sa už rozhodovalo. Podľa odvolateľa však nešlo o totožnú námietku voči totožnému sudcovi ani o totožné dôvody a týmto konaním boli porušené jeho procesné práva. Súd tiež podľa neho nepripustil ním navrhované dôkazy, najmä listinné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, že nemohol v rozhodnom období pracovať, pretože sa zaoberal svojou obhajobou vo viacerých trestných konaniach a zúčastňoval sa aj viacerých daňových kontrol a konkurzov. S tým súvisia aj jeho majetkové pomery, keď jednak minul značné finančné prostriedky na trovy obhajoby a okrem toho mu bol uložený trest prepadnutia majetku. Súd sa tiež nezaoberal dôkazmi o jeho zhoršenom zdravotnom stave a o nepoberaní prídavkov na dieťa. Súd sa nevysporiadal s jeho námietkami proti uloženej poriadkovej pokute. Súdom uložené výživné je podľa otca maloletého dieťaťa likvidačné. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na iné dieťa, ktoré má v osobnej starostlivosti. Na toto dieťa ale nepoberá rodinné prídavky. Zhoršený zdravotný stav mu znemožňuje pracovať na dlhší pracovný úväzok. Súd pri rozhodovaní podľa odvolateľa nevychádzal z aktuálneho stavu v čase vyhlásenia rozsudku, ale odkazoval na obdobie pred narodením maloletého T., kedy mal odvolateľ s navrhovateľkou absolvovať dovolenky v zahraničí a otec dieťaťa podnikal. Otec preukázal svoj reálny príjem a ten je podľa neho jediným možným, ktorý je aktuálne schopný dosahovať. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností ani hnuťelných vecí značnej hodnoty, jeho osobné motorové vozidlo je zablokované exekútorom. Jeho aktuálne zamestnanie je výhodné jednak z hľadiska jeho zdravotných problémov, aj z dôvodu jeho ťažšej zamestnanosti z dôvodu kriminálnej minulosti, ale aj z dôvodu jeho kvalifikácie, keď má ukončené len základné vzdelanie; toto zamestnanie mu umožňuje poskytovať osobnú starostlivosť synovi, ktorý je zverený do jeho osobnej starostlivosti. Práca skladníka je vhodná preňho ako osobu so zvýšeným krvným tlakom a bonusom je poskytovanie bezplatného bývania a stravy preňho a pre jeho syna. Nie je pravdou tvrdenie matky, že by mal pracovať v danej prevádzke ako vedúci. Pôvodne mal zamestnávateľ taký plán, ale colný a finančný úrad nesúhlasil, preto sa vedúcim nestal. Uvedenie jeho mena ako prevádzkára na výveske bolo vopred objednané, v skutočnosti však prevádzka nemá zodpovedného vedúceho. Napokon otec maloletého poukázal na to, že matka môže dosahovať vzhľadom na svoje vysokoškolské vzdelanie vyšší príjem v adekvátnejšom zamestnaní, ako aj na to, že matka poberá výživné na 15-ročnú dcéru od iného otca len vo výške 50,- eur mesačne. K odvolaniu otec maloletého priložil okrem iného potvrdenie od všeobecnej lekárnice, že sa dlhodobo lieči na arteriálnu hypertenziu 1. stupňa, užíva liek X., klinicky je stabilizovaný, bez ťažkostí. Priložil tiež predvolanie daňového úradu na výsluch ako svedka dňa 23.02.2017.

3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Námietka zaujatosti, ktorú vzniesol otec maloletého na pojednávaní dňa 04.06.2019 bola podľa nej totožná s námietkou, ktorú uviedol na pojednávaní dňa 28.06.2018, čo otec maloletého na pojednávaní sám potvrdil. Tvrdenie otca maloletého dieťaťa, že súd odmietol založiť do spisu dôkazy, ktoré predložil, označila ako nepravdivé. Žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali jeho tvrdenia o nemožnosti zamestnať sa z dôvodu jeho neustálej účasti na výsluchoch, otec maloletého nepredložil, na pojednávaní uviedol, že „ich nearchivuje“. Rovnako nepredložil žiadne listinné dôkazy o svojom zdravotnom stave (k nemu sa na pojednávaní 04.06.2019 odmietol vyjadriť). Skutočnosť, že otec dieťaťa je povinný uhrádzať aj dlh na výživnom a z tohto dôvodu má splátky vyššie, je jeho zavinením, keďže od narodenia mal. T. na neho neprispieval žiadnou sumou. Ak nepoberá na iné svoje dieťa rodinné prídavky, nemôže to byť na ujmu mal. T.. O tento prídavok je oprávnený požiadať rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Matka maloletého ďalej vo vyjadrení k odvolaniu spochybnila pravosť lekárskeho potvrdenia, predloženého otcom maloletého, a poukázala na to, že z tohto potvrdenia nevyplýva, že by mal otec akékoľvek pracovné obmedzenia. Ak má sťažnú možnosť nájsť si výhodnejšiu prácu kvôli jeho „kriminálnej minulosti“, ako uvádza (čo však nepreukázal), nemôže to byť na ujmu dieťaťa, keďže otec si takúto situáciu zapríčinil sám svojím konaním. Svoje zamestnanie matka maloletého považuje za adekvátne. Výživné, ktoré poberá na iné dieťa, nesúvisí s týmto konaním, avšak otec druhého dieťaťa dobrovoľne prispieva oveľa vyššou sumou, ako je uvedená v rozhodnutí súdu. Napokon matka maloletého uviedla, že ak sa otec do narodenia dieťaťa prezentoval nadštandardnými zárobkami (podnikanie) a životným štýlom (dovolenky, darčeky), a následne po narodení dieťaťa jeho príjem dosahuje 112,- eur mesačne bez objektívnych dôvodov, je podľa jej názoru

nevyhnutné, aby súd posudzoval jeho príjem komplexne a aby prihliadal aj na skutočnosť, či sa otec nevzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca maloletého dieťaťa navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť.

5. Otec maloletého v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že namietal zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu, pričom súd sa danou námietkou vôbec nezaoberal a nešlo o totožnú námietku ako podal predtým (pôvodná námietka bola voči zákonnej sudkyňi). Otec maloletého trvá na tom, že súd prvej inštancie sa nezaoberal a ani nezaložil do spisu ním predložené listinné dôkazy napriek tomu, že pre toto konanie platí vyšetrovacía zásada. Súdom určené výživné je podľa neho likvidačné, súd neprihliadal na jeho skutočné príjmy a výdavky, ani na skutočnosť, že poskytuje osobnú starostlivosť inému dieťaťu. Naopak, súd prihliadal na jeho neexistujúci príjem - prídavok na syna, ktorý sa mu doteraz nevypláca, pričom je irelevantné, z akého dôvodu. Otec maloletého zopakoval, že súd má posudzovať aktuálny stav ku dňu vyhlásenia rozsudku, a nie jeho dávne majetkové pomery, pričom ukončenie protiprávneho konania nemožno posudzovať ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania či príjmu. Tiež zopakoval, že matka maloletého môže zmeniť zamestnanie, aby bolo adekvátne jej vzdelaniu, a tak zvýšiť svoj príjem. Jej terajšie zamestnanie sa môže javiť ako vzdanie sa lepšieho príjmu. Otec maloletého napokon uviedol, že potvrdenie o svojom zhoršenom zdravotnom stave predložil až v odvolacom konaní, pretože túto otázku pokladá za citlivú a osobnú. Obmedzenia pracovnej činnosti podľa neho vyplývajú zo samotnej diagnózy.

6. Matka maloletého v ďalšom písomnom vyjadrení okrem zopakovania niektorých tvrdení z predchádzajúcich vyjadrení uviedla, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa nej nevyplýva, že by sa ako príjem otca maloletého dieťaťa, na základe ktorého bola stanovená výška výživného, zohľadňoval aj prídavok na ďalšieho syna. Ak však otec argumentuje tým, že nie je schopný platiť výživné v stanovenej výške z dôvodu, že sa stará o ďalšie dieťa, je potrebné zohľadniť fakt (ako to urobil súd prvej inštancie), že na toto dieťa je možné poberať tzv. rodičovský prídavok a tým si zabezpečiť ďalší príjem na jeho starostlivosť. K svojmu zamestnaniu uviedla, že toto zodpovedá jej dosiahnutému vzdelaniu, ktorým je prvý stupeň vysokoškolského vzdelania v odbore „majster odbornej výchovy“. Stredné školy odevného zamerania už neexistujú a nie je možné sa v tomto odbore zamestnať.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné čo do vyživovacej povinnosti otca voči maloletému T. potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie I. a II. neboli odvolaním napadnuté a vzhľadom na ustanovenie § 65 CMP odvolací súd uvádza, že nezistil dôvod na ich zrušenie alebo zmenu.

8. V prvom rade odvolací súd preskúmal námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie sa nezaoberal námietkou zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Trenčín, vznesenou na pojednávaní dňa 04.06.2019. Je pravdou, ako uviedol otec maloletého v odvolaní, že táto námietka zaujatosti nebola totožná s tou, ktorú vzniesol na pojednávaní dňa 28.06.2018, pretože námietka vznesená 04.06.2019 smerovala proti inej (novej) vec prejednávajúcej sudkyňi než predchádzajúca námietka, ako aj proti všetkým sudcom Okresného súdu Trenčín. Na pojednávaní dňa 04.06.2019 otec maloletého zdôvodnil námietku zaujatosti nesprávnym postupom predchádzajúcej zákonnej sudkyne a tým, že mu nebolo doručené rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozhodoval o jeho predchádzajúcej námietke. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že ide výlučne o dôvody spočívajúce v procesnom postupe sudcu (pričom je irelevantné, či ide o procesný postup toho istého sudcu, proti ktorému námietka smeruje alebo iného sudcu) a v jeho rozhodovacej činnosti, preto sa podľa § 53 ods. 3 CSP na takto zdôvodnenú námietku neprihliada, teda súd prvej inštancie postupoval správne, keď nepredkladal námietku vznesenú na pojednávaní dňa 04.06.2019 na rozhodnutie krajskému súdu a ďalej vo veci konal a rozhodol. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že ani o predchádzajúcej námietke, vznesenej otcom maloletého na pojednávaní dňa 28.06.2018, krajský súd nerozhodoval, ale vec, predloženú mu na rozhodnutie o námietke zaujatosti, interným prípisom vrátil okresnému súdu z rovnakých dôvodov ako sú uvedené v tomto bode (s odkazom na ustanovenie § 53 ods. 3 CSP).

9. Podľa Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich

detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Tieto zákonné ustanovenia súd prvej inštancie vzal do úvahy a správne ich aplikoval, pričom tiež správne zistil skutočný stav veci.

10. Nie je možné dať za pravdu otcovi maloletého dieťaťa, že súd prvej inštancie sa nemal zaoberať jeho príjmami z obdobia pred narodením dieťaťa. Pokiaľ má súd v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine skúmať, či sa povinný rodič nevzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, musí zistiť, aké zamestnanie, zárobok alebo majetkový prospech mal povinný rodič v čase predchádzajúcom rozhodnému obdobiu a následne toto porovnať s aktuálnym stavom (a v prípade zistenia poklesu príjmov alebo majetkového prospechu posúdiť, či na to existuje dôležitý dôvod). Na druhej strane však má otec maloletého dieťaťa pravdu v tom, že ak bol predchádzajúci príjem získaný protiprávne, nemožno vzdanie sa tohto príjmu (teda upustenie od protiprávneho správania) považovať za vzdanie sa výhodnejšieho príjmu resp. majetkového prospechu bez vážneho dôvodu, naopak, upustenie od protiprávneho správania je práve tým vážnym dôvodom, ako ho predpokladá citované ustanovenie pre zníženie príjmu alebo majetkového prospechu povinného rodiča.

11. Na druhej strane však vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku či majetkového prospechu je potrebné zisťovať nielen porovnaním s minulými príjmami či majetkovým prospechom, ale aj s príjmami, ktoré by povinný rodič mohol za daných okolností bežne dosahovať (tzv. potencialita príjmov). V tomto prípade zo zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že otec maloletého dieťaťa vykonáva prácu skladníka na čiastočný úväzok, pričom dosahuje príjem približne 112,- eur mesačne (toto skutkové zistenie nebolo odvolaním spochybnené). Ako dôvody, pre ktorý nemôže dosahovať vyšší príjem, otec uviedol zhoršený zdravotný stav, keď podľa lekárskeho potvrdenia sa dlhodobo lieči na arteriálnu hypertenziu. Podľa toho istého lekárskeho potvrdenia ide uňho o hypertenziu prvého (najnižšieho) stupňa, ktorá je farmakologicky kompenzovaná, pacient je klinicky stabilizovaný, bez ťažkostí. Nemožno teda dať odvolateľovi za pravdu, že pracovné obmedzenie vyplýva priamo z tejto diagnózy. Žiadne iné zdravotné dôvody otec maloletého nepreukázal ani neuviedol. Pokiaľ ako ďalší dôvod nízkeho príjmu uvádzal starostlivosť o syna, ktorého má v osobnej starostlivosti, odvolací súd konštatuje, že ide o dieťa vo veku 9 rokov (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 8 rokov), teda vo veku, keď už nevyžaduje celodennú starostlivosť (ani tu otec nepreukázal prípadné zdravotné či iné dôvody na strane dieťaťa, ktoré by odôvodňovali podstatné zníženie pracovného úväzku otca).

12. K tvrdeniu otca maloletého dieťaťa, že nemohol v rozhodnom období pracovať, pretože sa zaoberal svojou obhajobou vo viacerých trestných konaniach a zúčastňoval sa aj daňových kontrol a konkurzov, odvolací súd uvádza, že otec predložil len jediné predvolanie na výsluch v pozícii svedka z rozhodného obdobia (2017), ale aj keby sa úkonov v trestnom či správnom konaní zúčastňoval častejšie (čo je možné predpokladať vzhľadom na odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Bratislava I. z 20.02.2018), tieto úkony mu nebránili zamestnať sa na plný úväzok, keďže Zákonník práce zohľadňuje takéto okolnosti ako prekážky v práci na strane zamestnanca, pre ktoré je zamestnávateľ povinný ospravedlniť jeho neprítomnosť v práci. Napokon, pokiaľ dôvodom ťažkej zamestnateľnosti odvolateľa mala byť jeho kriminálna minulosť, toto si odvolateľ spôsobil sám svojim správaním a nemôže to byť na ujmu dieťaťa. Odvolací súd teda dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine a vychádzal z potenciálnych príjmov, ktoré zistil (z webového portálu X.) na úrovni 728 ? 900,- eur brutto. Pri takomto príjme by bolo výživné vo výške 100,- eur mesačne (aj po zohľadnení ďalších dvoch vyživovacích povinností otca) primerané možnostiam povinného rodiča. Vo vzťahu k matke maloletého dieťaťa (kde odvolateľ tvrdil, že by si vzhľadom na jej vysokoškolské vzdelanie mohla nájsť lepšie platenú prácu), odvolací súd uvádza, že matka maloletého má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore majster odbornej výchovy a pri tomto vzdelaní by jej ani zamestnanie v školstve neprineslo podstatne vyšší príjem než dosahuje (650 - 660,- eur mesačne v čistom).

13. Pokiaľ otec maloletého namietal, že sa súd prvej inštancie nezaoberal ním navrhovanými listinnými dôkazmi, resp. ním navrhované listinné dôkazy ani nezaložil do spisu, odvolací súd uvádza, že aj keď súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 02.07.2019 niektoré listiny nezaložil do spisu a vrátil ich otcovi maloletého, obsah týchto listín oboznámil a dal ich k nahliadnutiu ostatným účastníkom konania, teda riadne vykonal dokazovanie týmito listinami a pri vyhodnotení skutočného stavu na ne prihliadal. To, či otec maloletého poberá prídavok na syna Z., nar. XX.XX.XXXX (ako vyplýva z potvrdenia Úradu práce,

sociálnych vecí a rodiny z 08.04.2019 založeného v spise na čísle listu 156) alebo nepoberá (ako vyplýva z potvrdenia z 22.07.2019 priloženého k odvolaniu), nie je rozhodujúce vzhľadom na výšku sumy (25,- eur), ale aj vzhľadom k tomu, že pokiaľ tento syn spĺňa podmienku nezaopatrenosti, má jeho otec nárok na prídavok na dieťa a ak (už) tento syn (už) nie je nezaopatreným dieťaťom, znamená to, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť.

14. Výška vyživovacej povinnosti iného otca vo vzťahu k 15-ročnej dcére nemá priamu súvislosť s týmto konaním, keďže vyživovacia povinnosť sa určuje na každé dieťa individuálne, pričom sa vychádza z odôvodnených potrieb dieťaťa, ale aj z možností a schopností oboch rodičov (vrátane potenciality ich príjmov). Okrem toho výšku vyživovacej povinnosti je možné zmeniť súdnym rozhodnutím ale aj dohodou rodičov, pričom v tomto prípade podľa tvrdenia matky maloletého dieťaťa otec druhého dieťaťa dobrovoľne prispieva vyššou sumou, než mu bola určená rozhodnutím súdu, preto matka nemala doteraz dôvod žiadať súd o zvýšenie výšky výživného na toto druhé dieťa.

15. Ak otec maloletého v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie sa nezaoberal jeho námietkami proti uloženej poriadkovej pokute (za nespokojnosť so súdom ustanoveným znalcom), je potrebné uviesť, že rozhodnutie o poriadkovej pokute je samostatným procesným rozhodnutím súdu prvej inštancie, proti ktorému odvolanie nie je prípustné a ktoré nemá vplyv na výsledok konania vo veci samej, preto nie je dôvod, aby sa ním odvolací súd zaoberal.

16. Pokiaľ ide o zameškané výživné (výrok IV. napadnutého rozsudku), odvolateľ osobitne neuviedol žiadne konkrétne odvolacie dôvody vo vzťahu k tomuto výroku a odvolací súd nezistil nesprávnosť tohto výroku. Výšku zameškaného výživného vypočítal súd prvej inštancie správne a vzhľadom na celkovú výšku zameškaného výživného 4.300,- eur (ktoré spôsobil odvolateľ tým, že uznal otcovstvo až po 3,5 roku od narodenia dieťaťa) je aj výška splátky 100,- eur mesačne primeraná.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd vo vzťahu k výrokom o výživnom konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec aj správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

18. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie uznesením z 28.12.2015 č. k. 21C/433/2015-19 zastavil konanie v časti o určenie výživného. Vzhľadom na zákonné (obligatórne) spojenie konania o určenie otcovstva s konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého (§ 110 CMP) je toto uznesenie súdu prvej inštancie neúčinné.

19. Ako závislé výroky (§ 379 písm. a/ CSP) preskúmal odvolací súd aj výroky o trovách účastníkov konania (výrok V.) a o trovách štátu (výrok VI.) a dospel k záveru, že aj tu súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Pokiaľ ide o trovy štátu, z ustanovenia § 57 CMP a contrario vyplýva, že o povinnosti nahradiť trovy konania štátu rozhoduje súd aj bez návrhu, pričom je zrejmé, že k náhrade týchto trov zaviazá toho účastníka konania, voči ktorému je povinnosť nahradiť trovy s ohľadom na okolnosti spravodlivá (§ 55 CMP) resp. ktorý tieto trovy zavinil (§ 54 CMP). V tomto prípade trovy štátu (spočívajúce v odmene vyplatennej znalcovi) spôsobil otec maloletého tým, že uznal otcovstvo až po tom, čo znalec v spolupráci so súdom vykonal úkony smerujúce ku genetickému zisťovaniu otcovstva, teda za trovy štátu bol zodpovedný otec maloletého a vzhľadom na uvedené okolnosti bolo spravodlivé uložiť mu povinnosť tieto trovy štátu nahradiť. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v týchto výrokoch ako vecne správny potvrdil.

20. Keďže otec maloletého v odvolaní žiadal o náhradu trov odvolacieho konania, odvolací súd na jeho návrh (§ 57 CMP) rozhodol aj o trovách odvolacieho konania, pričom aplikoval ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchyliť sa od tohto základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, keďže nešlo o osobitné okolnosti, ustanovené ako výnimky v § 53, 54 a 55 CMP (osobitné typy konaní, zavinenie trov účastníkom, ktorý mal v konaní nejakú povinnosť, resp. výnimočné zohľadnenie princípu spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu - keďže samotné podanie odvolania nemožno považovať za spôsobenie trov, ktoré by inak neboli vznikli).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.